

Молодіжний туризм

Молодіжний туризм – конкретний вид туристичної діяльності молоді та підлітків, який реалізується як у рамках національних кордонів, так і на регіональному та світовому рівнях.

Молодіжний туризм розвивається останні десятиліття досить активними темпами, що є яскравим підтвердженням популярності молодіжних турів. Чим відрізняється молодіжний туризм від звичайного: вартістю та умовами. Студент не може дозволити собі за визначенням дороги п'ятизіркові готелі або авіапереліт бізнес-класом. Але саме статус студента дозволяє отримати низку переваг:

- численні знижки, якими можна скористатися, пред'явивши один із студентських (вони ж є дисконтними картками) міжнародного зразка ISIC, ITIC, IYTC або Euro<26*, які визнаються по всьому світу. Наприклад, якщо ви будете в Римі і захочете відвідати Ватикан, ви заплатите половину вартості (значна економія для будь-якої кишені). Також знижки на проїзд у громадському транспорті, кафетеріях, магазинах та багато іншого. Багато авіакомпаній запроваджують спеціальні тарифи для молоді, при бронюванні квитка варто просто звернути увагу менеджера на зрости та дешевий квиток у кишені.

*ISIC (Interantional Student Identification Card) – Міжнародне студентське посвідчення особи – пластикова картка, що випускається Асоціацією ISIC. Картка офіційно визнається у більш ніж 100 країнах світу та забезпечує власнику знижки при подорожі, розміщенні у готелі, придбанні товарів та послуг. До того ж, карта є офіційним посвідченням особи. Власниками карток ISIC можуть стати школярі від 12 років, студенти, аспіранти очних денних та вечірніх відділень державних та комерційних навчальних закладів

ITIC аналог ISIC (International Teacher/Professor Identity Card) - Міжнародне посвідчення особи викладача, що підтверджує його професійний статус. Кількість країн, де можна скористатися знижками за даним посвідченням, дещо нижчою – близько 40. Але діє карта довше – 16 місяців з моменту оформлення.

IYTC (International Youth Travel Card) – Міжнародне молодіжне посвідчення особи, його часто називають GO-25. Картка діє 12 місяців з моменту оформлення.

Euro<26 – це індивідуальна пластикова дисконтна картка для молодих людей віком до 26 років включно. Картка діє протягом 1 року та оновлюється за бажанням власника щороку. Карта діє у 43 країнах Європи

- Дешеве житло, яке поширене по всьому світу і практично в будь-якій країні можна зупинитися в хостелі - готелі студентського типу. Хостели являють собою готелі, влаштовані за блочним або

коридорним типом (як студентські гуртожитки) і студент, що подорожує, може зняти спальне місце за невелику плату

· Завжди можна прийняти «руку допомоги»: опинившись у незнайомій країні і потрапляючи в різні неприємності, студенти дуже часто опиняються в ситуації, коли звернеться просто нема до кого і як показує практика, європейці дуже лояльно ставляться до молоді, що подорожує, з інших країн і завжди готові допомогти. Не кажучи вже про молодь країни, в якій перебуваєте. Існування великої кількості мереж гостинності (Hospitality networks)* тому підтвердження. Через такі спільноти можна знайти людей, які зможуть дати притулок студенту вдома на кілька днів абсолютно безкоштовно.

*Hospitality networks – гостьові соціальні мережі, такі ж соціалки, як і, напевно, знайомі вам vkontakte.ru та facebook.com, з тією відмінністю, що користувачі гостьових соціальних мереж безкоштовно надають один одному допомогу та ночівлю під час подорожей та/або організують спільні подорожі.

Молодіжний туризм привертає до себе дедалі більшу увагу. Світова політика спрямована на надання максимальних можливостей та пільг для такого виду туризму. Нині у світі функціонує понад 300 туристичних організацій для молоді, зокрема близько 30 організацій міжнародного молодіжного туризму. Щорічно до міжнародного молодіжного туристичного обміну долучаються понад 25 мільйонів юнаків та дівчат.

За даними фахівців 45% молодих людей віком від 18 років готові до різних пізнавальних та розважальних подорожей країною. Сьогодні для молоді представлений великий спектр послуг: різноманітні краєзнавчі тури Україною та умови проживання від комфортабельних готелів до дешевих хостелів.

Способи подорожі

Для володарів хороших комунікативних здібностей та знають декілька мов – самостійні подорожі, ідеальний варіант. Таким людям можна подорожувати:

· Автостопом

· Пішки

· На велосипеді (тут необхідно враховувати рівень фізичної підготовки, це не на сусідню вулицю їхати)

· Долетіти літаком до пункту початку подорожі, наприклад до Праги і там уже пересісти на заздалегідь орендований автомобіль або продовжити політ за допомогою лоу-костів*.

* Low-Cost – бюджетні авіакомпанії (їх також називають авіакомпанії-дискаунтери) надали населенню можливість літати за дуже низькими цінами, неймовірно низькими для традиційних перевізників. Сьогодні бюджетні авіакомпанії вже є в Росії та Україні. Low Cost авіакомпанії зараз особливо популярні у Європі, Південно-Східній Азії та США.

Окрім самостійної неорганізованої подорожі, можна скористатися послугами третьої сторони, яка подбає про оформлення документів, умови проживання та дасть можливість менше переживати про будь-які деталі. Багато туристичних агенцій вже давно пропонують у пакеті послуг та молодіжні тури. Також існує велика кількість програм культурного обміну, що дозволяють подорожувати дешево та головне, цікаво. До таких молодіжних програм можна віднести Work and Travel, Work and Study, Au-Pair, волонтерські програми. Це дуже популярні молодіжні програми, скориставшись якими студент і подорожує та працює.

*Work and Travel – це офіційна програма студентського обміну Державного департаменту США, створена для студентів різних країн, зокрема України. До участі у програмі допускаються лише студенти очного відділення ВНЗ у віці 18-25 років, які знають мову на розмовному рівні. Всі учасники на період перебування в США набувають статусу Exchange visitor та офіційного дозволу на роботу.

Work and Study – це академічна мовна та культурна програма з практикою та стажуванням. Програма включає дві частини: академічну та практичну. Академічний компонент програми складається із вивчення мови, профільних предметів. Практичний компонент або має специфічні цілі та у комбінації з уроками є обов'язковою та невід'ємною частиною програми. Працює у всіх англійськомовних країнах: Велика Британія, Канада, Австралія.

Au-Pair – це програма міжнародного молодіжного обміну, культурно-мовна програма. Основною її метою є вдосконалення знань іноземної мови та знайомство з культурою країни. Слово запозичене з французької мови та перекладається як "НА РІВНИХ". Програма передбачає запрошення до сім'ї з певними правами та обов'язками: нагляд та догляд за дітьми та виконання нескладної роботи по дому. Сім'я, у свою чергу, забезпечить окремою кімнатою, харчуванням, кишеньковими грошима, проїзним квитком, також надасть можливість відвідувати мовні курси та брати участь у культурних заходах.

Транспорт для молоді, що подорожує

Система студентських та молодіжних пільг на авіа- та залізничному транспорті актуальна для молодих мандрівників, оскільки ця стаття витрат "з'їдає" найчастіше основну частину бюджету поїздки.

Одним із найдешевших способом потрапити з України до Європи є автобус та поїзд. Для тих, хто прагне заповітної мети "на крилах", існують молодіжні тарифи на авіаперельоти. Знижки на різні напрямки бувають до 50% стандартного тарифу.

Авіаперельоти.

Пересічний пасажир часто слабко орієнтується у різноманітності тарифів. Існує вісім стандартних міжнародних тарифів, встановлених IATA (Міжнародною асоціацією авіаперевізників): SUPER APEX, APEX, екскурсійний, річний, молодіжний, дитячий, груповий та сімейний. Не всі авіакомпанії надають цей повний набір і не всі компанії мають молодіжні або групові пільги. Ціна авіаквитка залежить від маршруту та тривалості перельоту. З іншого боку, ціна квитка визначається термінами дії тарифу: чим менший термін дії, тим дешевшим квиток. Так, наприклад, ціна квитка за тарифами SUPER APEX або APEX зазвичай на 50-60% нижча за ціну квитка за річним тарифом.

Майже кожна авіакомпанія має молодіжні тарифи, за якими особи віком від 12 до 25 років можуть отримати знижку від ціни повного річного квитка економічного класу. Молодіжні тарифи бувають як тримісячні, і річні. Їхня особливість полягає в тому, що в квитку не можна змінювати дату вильоту, а повернення перенести можна, якщо звернутися до авіакомпанії за 72 години до вильоту. У разі повернення такого молодіжного квитка пасажир отримає лише половину його повної ціни.

Паралельно із молодіжними пільгами на стандартні тарифи діють річні спеціальні молодіжні та студентські (шкільні, аспірантські) тарифи STA, що надаються SATA (Асоціацією студентських туристичних агенцій) під патронажем ЮНЕСКО. Практично всі провідні авіакомпанії світу беруть участь у цьому проекті, причому квитки за тарифами STA не можна купити в представництвах авіакомпаній: бронюванням і випискою займаються тільки уповноважені агентства SATA.

За всієї пільгості тарифів STA, і вони мають деякі обов'язкові умови, встановлювані авіакомпаніями залежно від сезону. Основне обмеження – за віком. Верхня вікова межа різна в різних авіакомпаній, але в середньому для студентів вона коливається від 30 до 32 років, а для молодих людей - 25 років (включно). Інша обов'язкова умова – володіння однією з міжнародних дисконтних карток ISIC, GO-25 або EURO<26 – виконати набагато легше: картку завжди можна оформити в тому ж агентстві, де й бронюється квиток.

Порівняно недавно стало можливим літати за тарифами STA до міст СНД.

Деякі авіакомпанії настільки люблять студентів, що дозволяють скористатися пільговими тарифами не лише їм самим, а й їхнім подружжям, а іноді й дітям. Крім того, з недавнього часу низка авіакомпаній визнали пільговою категорією та співробітників навчальних закладів (шкіл, технікумів, ВНЗ), надавши їм доступ до пільгових тарифів без вікових обмежень. Для придбання такого квитка викладачеві потрібно мати довідку з місця роботи та оформити міжнародну дисконтну учительську карту ІТІС.

Залізничний транспорт.

Поїздки за кордон на залізничному транспорті є альтернативою авіаперельотам і заслуговують на окрему розмову.

Переміщення поїздом передбачає наявність часу, зате під час багатогодинного переїзду у вікні можна побачити чимало цікавого. Часто мандрівники вважають за краще до місця призначення долетіти, а далі пересісти на поїзд і подивитися країну та її околиці.

Щоб отримати знижку мало бути просто студентом, треба їхати в групі таких молодих людей. Необхідно скласти список групи за формою, завірити печаткою організації та купити (забронювати) груповий квиток. Зазвичай надається знижка з тарифу від 10 до 20% (залежно від кількості туристів та дальності подорожі).

З міжнародними квитками все набагато складніше. Тому на втіху групам від шести осіб і вище надаються значні знижки.

Окрім знижок на європейські потяги, практично у кожній країні існує своя система молодіжних пільг на національні залізничні перевезення. Наприклад, у низці європейських країн, серед яких Франція, Іспанія, Португалія, Греція, Чехія та деякі інші, існують пільгові проїзні квитки для студентів, молоді, а іноді й для їхніх дітей та подружжя. Зазвичай пропонуються два типи проїзних: на певний термін (від 4 до 30 днів), протягом яких можна без обмежень їздити країною на поїздах певного типу, або на кількість переїздів (15, 30 тощо). При цьому деякі види проїзних дають їх власникам право на додаткові знижки на квитки в музеї, на пороми та деякі інші типи поїздів.

Засоби розміщення

Вибір засобів розміщення при туристичній подорожі для туристів різного віку є одним з найбільш актуальних. Рівень наданих послуг них істотно відрізняється. У цій сфері готельного бізнесу кожен клієнт може знайти собі варіант розміщення на свій смак та гаманець: від невеликих, але затишних кімнат економ-класу до розкішних багатокімнатних апартаментів.

Студентський відпочинок краще проводити в молодіжних готелях та готелях економ-класу – там демократичні та цілком прийнятні для молоді ціни.

Засоби розміщення економ-класу

Якщо молодий турист хоче хоча б ненадовго доторкнутися до історії відвідуваної країни і відчутти себе причетним до тих подій, які відбувалися в ту чи іншу епоху, слід зупинити свій вибір на міні готелях економ-класу. Найчастіше, за зручністю та комфортом вони ні в чому не поступаються

готелям 3*, оскільки побудовані такі засоби розміщення відносно нещодавно і є сучасними та модними спорудами. Зазвичай тут мало постояльців, і ставляться до кожного практично «по-домашньому».

Більшість таких готелів практично всіх країн світу знаходиться в історичному центрі міста, що є великою перевагою для тих, хто приїжджає сюди з екскурсійними цілями. Звичайно ж, вартість проживання в таких готелях дещо вища, ніж у тих, що знаходяться у спальних районах міста.

У готелях категорії 1* зазвичай зупиняються самостійні туристи. Такі готелі розташовані не в найкращих місцях міста, складаються з 6-10 номерів, в яких є мінімум меблів та зручностей. Обслуговуванням займається небагато людей, харчування не включено. Також існує ліміт часу входу (наприклад, після години ночі вас не пустять).

У двозіркових готелях трохи більше зручностей, ніж у однозіркових, передбачено сніданок, можливий вхід уночі. Іноді в номері є раковина, душ, телевізор.

У всьому світі так само набули широкого поширення хостели, що є дешевим молодіжним готелем. Емблема IYHF (International Youth Hostel Federation) — блакитний трикутник із зображенням дерева та будиночка — є добре впізнаваним позначенням хостелу і, як правило, вивішується на дорожніх покажчиках та на самих будинках, де розташовуються молодіжні притулки.

Найчастіше інших туристів з молодіжними готелями стикаються насамперед студенти, що подорожують Європою автостопом. Не обтяжені грошима, часом все літо безперервно вони готові без певного плану колесити з країни в країну.

Акуратний хол, ресепшн, барна стійка в одному приміщенні і кілька ліжок в іншому. Ось і все, що можна знайти у середньостатистичному хостелі. Спальня (dormitory, або dorm), власне, і є основним приміщенням хостелу. Тут стоять ліжка, нерідко двоповерхові — штук п'ять-десять. У великих хостелах є кілька спальних приміщень. У деяких є ще інтернет-клас та кімната з телевізором.

Цікаво, що в деяких німецьких молодіжних готелях найбільш бідним мандрівникам пропонують відпрацювати кілька годин на прибиранні приміщень та очищенні території, натомість надаючи безкоштовний нічліг та талон на сніданок.

Ліва частина хостелів посідає Західну Європу, де найбільше розвинений студентський туризм.

Хостели не конкурують безпосередньо з малобюджетними готелями. Надаючи не номери, а ліжко-місце, хостел не набагато дешевший від бюджетного готелю. Всупереч упередженню, крім

небагатьох державних, молодіжні хостели не субсидуються і тому не можуть тримати зовсім низькі ціни.

Переваги молодіжного туризму:

Переваги для самих мандрівників:

- Величезний досвід спілкування з абсолютно різними людьми по всьому світу, можливість отримати знайомства в будь-якій країні світу
- Дешевизна. Скориставшись студентськими та молодіжними знижками на проїзд, оселившись у хостелі, можна мандрувати зовсім недорого.
- Вивчити мову серед його безпосереднього «проживання». Набагато ефективніше та корисніше вчити іноземну, наприклад, живу англійську в США, Канаді чи Англії, ніж в Україні сидячи за партою
- Побачити світові пам'ятки та помилуватися мальовничими куточками планети, про які так багато було прочитано у книгах.

Переваги туроператорів.

На сьогоднішній день молодіжний туризм є особливо вигідним для країн, що приймають, оскільки середня тривалість подорожей молодих людей, наприклад, в Австралії досягає 53 днів, тоді як ділові поїздки в середньому тривають всього 3,5 дні.

Молодіжний туризм складає 20% від загальної кількості подорожей у світі, а молодь становить 20% від загальної кількості туристів у світі, 70% з них подорожує з чітко окресленими цілями: для вивчення іноземної мови або взагалі для навчання за кордоном, у рамках волонтерських програм, і т.п.

Найбільш активне зростання у секторі молодіжного туризму спостерігається в Австралії та Океанії, де попит на молодіжні туристичні програми постійно збільшується, поступово покращується ситуація у Північній Америці та Азії.

Найбільш популярні в очах молодих туристів країни - Австралія, США і Франція. Великобританія, як і раніше, залишається основним напрямком, куди туристи вирушають для вивчення англійської мови. Найбільше бажаючих вивчити мову приїжджає з Японії, Іспанії та Німеччини.

Серед туристичних підприємств, що спеціалізуються на молодіжному туризмі, найбільшим залишається АТ "Супутник-Україна". Незважаючи на те, що система ринкових відносин зруйнувала монополію "Супутника" на цей вид туризму, він є одним із провідних у цій сфері. У системі "Супутника" близько 40 підрозділів, які працюють у всіх регіонах країни, укомплектовані професійними кадрами та мають власну матеріальну базу: у Києві - готель "Мир", у Луганську - "Дружба", в Одесі - "Юність", туристичні комплекси Запорізькій та Черкаській областях, молодіжний центр "Верховина" у Закарпатській області, власний автобусний парк. АТ "Супутник-Україна" має всі можливості для якісного обслуговування молоді на туристичних маршрутах України та відпочинку та оздоровлення молоді за кордоном.

Водночас матеріальна база, що перебуває під юрисдикцією різних міністерств та відомств, не використовується у повному обсязі, а цільові кошти із спеціалізованих джерел фінансування, що виділяються з державного бюджету для відпочинку та оздоровлення дітей та молоді, не завжди використовуються за призначенням.